

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

A sárosi paraszt

ezen világförgetegben mindenütt megállotta helyét.

A véres tusákban épp úgy elül járt, mint az itthoni munkában.

S szíve, az a sokat ócsárolt érzéketlen parasztszív minden felebaráti ügyért nemesebben dobbant meg sok-sok úri szívnél s dobbanása nyomán megnyitak a ládafiak, amelyeknek zára egyébként oly nehezen nyílik — s az adomány dőlt. Igen. Dőlt.

A Vöröskereszt, a hadiárvák, a hadikölesön, az erdélyi menekültek, a hősök emlékének ügye, mind-mind megdobogtatta a sárosi paraszt szívét.

Egyetlen gyűjtő-, egyetlen aláírási ív sem került vissza üresen a paraszt kezéből.

Valamennyin ott volt az ákumbakumos aláírás s néhány arabs szám.

A sárosi paraszt le tudott mondani, hogy áldozhasson. Lemondott a búcsúmulatságról, az egyetlen, ősi időktől szentesített szórakozásról, le a pálinkaivásról, csak hogy feles pénzt nemes ügyre áldozhassa.

S vérezve, és pedig erősen, s még erősebben dolgozva teljes erejéből igyekszik a trikolorat teljes győzelemre vinni.

Nem fél a haláltól, nem fél szenvedéstől, a nélkülözéstől, az emberfölötti munkától. Kérges kezében egyformán jól forgatja a kardot s az eke szarvát.

Az „Előre!” előreviszi árkonbokon, tűzön, vízen s minden vésszen. A sárosi paraszt e rendkívüli időkben rendkívüli módon s erőben, fizikailag épp úgy, mint erkölcsiben, tündököl.

Most legutóbb újabb tanújelét adta tündöklésének.

Egyelőre csak a jernyei paraszt. Papja, Gallé Marcell felszólítására a koronázási ünnep emlékére rövid néhány óra alatt 500 koronát áldozott Zita-alapra, amelyet a jernyei hadiárvák segítésére fognak fordítani.

Ötszáz koronát egy apró, szalmafedeles tót parasztfalu népe néhány óra alatt.

Gallé Marcell hívei, gondozottjai újból példát statuáltak, mint annyi sokszor a háború alatt. Gallé Marcell s híveinek példája másutt is köve-

tökre talál. Erre garancia a sárosi paraszt nemes lelke, áldozatkész szíve.

Bizonyos büszke önteltséggel rójuk ezeket a betűket, melyekkel megörökítjük a sárosi paraszt példátadó egyéniségét, azét a parasztét, amelynek története a magyarság legrégibb korának lapjain meg van örökítve.

Szorítsuk meg elismerőleg s hála-lásan ennek a parasztnak sebzett, kérges jobbját!

A báró Georgi nevét viselő, cs. és kir. 15. sz. gyalogezred nagy napjai.*

(1916. október 31. és november 1.)

Hat napja állt már a csata a fensíkon. Hat napja zuhogott ránk a pergőtűz. Rendületlenül kitartottak a mieink szétlőtt árkaikban, köztük a báró Georgiról nevezett tarnopoli, 15. sz. gyalogezred. Az ezred dicsősége nagyon régi: már szavojai Jenő herceg alatt, majd «Zach» néven Aspernnél, később mint Nassau-bakák, most pedig mint Georgi-bakák minden harctéren kitüntették magukat fiaik.

Október 31-ikén, késő délután az olaszok végre támadásba mentek át. Az ellenséges aknák

* Két éve élnek Eperjesen ennek a hős ezrednek fiaik. Közönségünket bizonyosan igen érdekli e közlemény, mely az ezred hősiességének egyik ékes bizonyítéka.

TÁRCA.

Tél kapitány.

Tél kapitány mosolyt nem ismer;
 Arca kemény, kővé vált szobor.
 És szemöldöke, miként az árnyék
 Mint viharfelhő: zord, komor.

Tél kapitány, ha kedvében van,
 Masirozása bősziült fergeteg.
 Fakó arcán kigyulnak ekkor
 A riasztóan nagy szemek.

Tél kapitány könyört nem ismer:
 Vén szívében a vér megfagyott.
 Deres bajszán lomhán elnyúlnak
 Hosszú, kegyetlen jégcsapok.

De Tél kapitány is megremeget:
 Megfagyott kezét leereszti,
 Mikor az élet trombitása
 Új dalait zengni kezdi.

Elveszik ekkor minden érce
 A vén, veterán katonának;
 S míg a szíve mélyén felrezeg,
 Szeméből minden könnycsepp kipereg
 Mogorva Tél kapitánynak.

Marencsin Zoltán.

□□□

Még egyszer.

(A nyári útról.)

Írta: Tartallyné S. Ilonka.

A köménymagos kifli.

Egy felvidéki szép, nagy város állomási vendéglőjében vagyunk és ebédet rendelünk. Hogy méregdrága minden, az mellékes (örüljünk, ha nem drága méreg). csak az a fő, hogy egy tenyérnyi helyet is kapunk, sőt még a pincér szép könyörgésünkre ebédet is hoz. Mily boldogság! egy kis frissítőt is hozzá.

Egy pillanat mulva szélesre nyílik az ajtó: elhízott öreg úr csoszog be rajta, szuszogva telepszik le egy székre s szigorú pillantást vet két oldalra: hol a székek a két karja? látszik e gondolat tuskés szemöldöke alól. Mert hisz otthon karosszékekben ül, melyen megtámasztja mind a két kezét s gallérja mögött szalvétával várja az ebédet.

Majd körülnéz s mint a régi jó időkben, parancsolólag szól a pincérre:

— Hozzon egy pohár sört!

(Pincér: oda sem néz.)

— Hát mi az, hol az a sör?!

(Pincér: fölényes mosollyal biggyeszti oda a félig habosat.)

— Ejnye, de sok a hab rajta! De hol van innen a — köménymagos kifli? Hé! pincér! köménymagos kiflit!

(Mindenki mosolyog a papírszalvéta mögött, az öreg úr észrevéve a derűtséget, melyet természetes, de idejétmúlt kívánsága váltott ki a vendégekből, csodálkozva és bosszusan néz körül s tudomásul veszi, hogy — nincs.

— Akkor nem eszem semmit! — szól rezignáltan.

Mintha ezzel valakit megbosszulnál, jó, öreg bácsi, ki mostanáig valami csöndes, pusztai kúrián pipaszó mellett álmodtad, hogy majdan... egyszer, ha b. mégy a városba, sört fogsz inni, köménymagos kiflivel.

Talán nem is tudtad, hogy háború van!

Megható jelenet egy postahivatalban.

Vagy tíz percig bogozgatja zsebkendője szegletéből, míg végre előkerül az összegyűrt levél. Nagyon ráncos arcú, öreg anyó fonnyadt keze nyúl be a kis ablakon s a legnagyobb öröm hangján szól:

— Itt van a levél, drága nagyságám, a fiam küldött valamit megint. De most ám nem úgy közönségesen, hanem ajánlva.

— Igen, lelkem néni, itt van egy kis ajánlott csomag a harctérről.

— Édes egy gyermekem, vajjon mit küld nekem?

Hullanak a könnyei a kis csomagra, az öröm könnyei. Jól megnézegeti s visszanyújtja.

— Öreg vagyok én már, reszketősek a ke-

és gránátok füstje szurokfekete felhő alakjában üli meg legelső állásunkat és a felporzó rögök néha még a kilátást is megakadályozzák. Kint a tábori őrsnél, a szétlőtt fedezékek felől felhangzik a «Jönnek az olaszok!» és — «Lőni». Ároktól árokig, lőréstől lőrésig hangzik a parancs. Az ellenség zárótüze máris hátsó állásainkig ér és tartalékainkat megakadályozza az előnyomulásban. Az első állásban már helyükön vannak az emberek. Száz meg száz fegyver csöve szegeződik az ellenségnek, gépfegyverek ontják a golyót beléjük és minden pornál és füstnél magasabban cikáznak a századparancsnokok jelrakétái, amelyek tüzelést kérnek, — mert ebben a percben hátrafelé minden más összeköttetés megszakadt. A jelet megértik. Egynehány másodperc és a mi zárótüzünk vág le az első sorban küzdő vitéz harcosok elé. Acélidegek kellene hozzá, nyugton maradni az ellenséges zárótűz és a saját zárótüzünk között és ugyanakkor célozni és tüzelni is. Az ellenség nemsokára vad futással menekül. Távozását ismét világitórakéták közlik a tűzérsséggel és lassan-lassan a tűzérsségi tűz is alábbhagy.

Beállott az éjszaka, de nem nyugodhatunk, mert ez éjszaka alatt ki kell javítanunk a hibákat és egy új támadás felfogására kell előkészítenünk az állásokat. A szétlőtt és részben betemetett árkokban egész sereg sebesült fekszik, kihúzzuk őket, valamint a halottakat is, akik majdnem ugyanannyian vannak. Lázasan dolgozunk. Sebten helyreállítjuk az akadályokat és az árkokat, municiót, a világitáshoz szükséges anyagokat és a kötőszert előkészítjük és telefondrótot húzunk. Mindenszentek hajnala az ezred tisztjeit és legénységét álmatlanul és nagy munkában eltöltött éjszaka után helyükön találja.

Az olaszok ismét erős gránáttüzelést indítanak ellenünk és folyton fokozzák. Reggel 7 óra körül az ellenség nehéz aknáinak és légtorpedóinak robbanásai halhatók. «Az ellenség gázbombákkal és foszforpetárdákkal lő!» — jelentik az ezredparancsnokság telefonján. «Rögtöni készenlét gáztámadás ellen!» — megy a parancs valamennyi alosztályhoz. «A harmadik zászlóaljhoz vezető drótot szétlőték!» — jelenti a telefonista. «Járórt a vonalra, hogy megvizsgálja!» Száz lépést sem tehet a járőr, lecsap egy gránát, — az örvezető halott, a másik két ember súlyosan sebesült. Másik járőr siet oda, ezúttal sikerül a

merész vállalkozás, az összeköttetés helyreáll. A második zászlóalj tűzérsségi támogatást kér és ágyúink az ellenséges aknavetőket legalább részben el is hallgattatják. Fülüket, idegölő lár-mában folyik tovább az ágyúharc...

Fél 11 órakor jelentés érkezik a 4. talék telefonján: «Az olaszok tőlünk jobbra áttörtek és előnyomulnak *** felé». Nincs tovább. Az összeköttetés megszakadt. Tüstént rövid parancs megy ki a tartalékokhoz cédulán, amelyet az őrségek egymásnak adnak át. Már szalad is vele az első staféta, de az első őr, akinek át kellene adnia: halott! A második — halott! A harmadik is... a negyedik is... Hála Istennek, nincs is szükség már a parancsra. Felismerve a veszedelmet, Dolegny százados, a szárnyzászlóalj parancsnoka már intézkedett: «Zászlóalj és ezredtartalékok előre!» Dörgő hurrával tör előre a már erősen megfogyatkozott 8. század. Az ellentámadásra az ellenség meghököl és megáll, első vonala már hátrál is. Ekkor századunk az ellenség tűzérsségi tűzébe kerül: sor-számra esnek el derék embereink. Elesik hősi vezérük is, Klempfner Károly, tartalékos főhadnagy. Jobb felől vadászkülönítményünk indul rohamra: kicsi, de vakmerő csapat, egy szempillantás alatt körül fogja az ellenség. Három irányban kell frontot csinálnia, de most már elcsendesedik a kényszer ezen a szárnyon és tűziharc kezdődik. Minden lövés talál: olyan kicsiny a távolság. A vadászkülönítmény emberei — nem egy közülük állva — tartják távol az ellenséget, minden talpalatnyi földet megvédelmeznek, ahol nagyon közel jön, szuronnal és puskatussal verik vissza az olaszt, és amikor kifogyni készül a lőszer, a gépfegyverek köröskörül heverő patronjait szedik föl, úgy segítnek magukon. Parancsnokuk, Pollak Ferenc hadnagy, megsebesül abban a percben, amikor revolverét a nekirohanó ellenségre sűti, helyettese, a 19-éves Spizsak, zászlós holtan rogy össze...

Az ellenség tűzérsségi tüze ekkor hátunk mögé koncentrálódik. «A 98-as ezred támad! — Hurrá! — Közeledik a segítség!» A kis csapat fellélekzik. Az öklök görcsöbben szorítják a fegyvert, egy harsány vezényszó: előre-megyünk! Meglepve hátrál az ellenség és több mint 100 emberét és 3 tisztjét hagyja fogolyképen a vadászkülönítmény kezén. Még mielőtt

a 98-asok megérkezének, Mudroch tartalékos zászlós már ott is van a visszafoglalt állásban, a 98-asok csatlakoznak, — nincs ellenség, amely át tudna törni ezen az ércfalon!

Eközben a balszárnyon a negyedik zászlóalj a neusandeci népfölkelőkkel együtt nem kevésbé szerencsésen harcolt. Janowski, egyéves önkéntes hadapródjelölt a 15. század egy szakaszával kiverte a behatolt ellenséget az árokból, egy őrnagyot, 4 tisztet és 200 főnyi legénységet foglyul ejtett. A 16. század Beres tartalékos hadnagy vezénylete alatt állva verte vissza a támadást. Az ezred centrumában hogy fel van dülva a harcér! A szétlőtt árkokban tömegesen fekszenek a halottak: Podólia és a magyar pusztai szülöttei, a messzi Bukovina fiai együtt a karintiaiakkal és a stájerokkal...

De itt sem tághatta ki az ellenség a rést, amelyet ütött! A 15-ösök és 98-asok tartalékzászlóaljai itt is kiverték. Másodszor szállott le reánk az éjszaka a mieink teljesen megtartották az állást, az olasz Catanaro-dandár, amely hat hullámban indult támadásra ellenünk, hiába hozta nagy áldozatait. A vitéz tizenötösök két nagy napot éltek meg.

SZÉCHENYI-KÖR.

Irodalmi est. Az Eperjesi Széchenyi-körnek 1917. január 31-ikén tartott estélye fényes sikerével méltón csatlakozik a Kör legemlékezetesebb estéihez. Hallottuk a «Pán halála» c. költeményt olyan természetes, színes szép előadásban, mellyel a szavaló úr, Lang János ev. theologus, teljes mértékben rászolgált arra az elismerésre, melyben az előkelő hallgatóság részesítette. Aztán asztalhoz ült dr. Mészáros Lajos úr, Bártfa szab. kir. város h.-polgármestere s «*Hazugságok és hipotézisek a világháborúban*» címen oly értékes tartalmú előadást tartott, mellyel a hálára kötelezett közönségnek legéberebb figyelmét mindvégig csak fokozni tudta. A közönség bizonyos várakozással nézett az előadás elé, de a fokozott igények is a legteljesebb kielégítést nyertek. A kellemes, lekötő előadási módor pedig csak annál inkább emelte az érdeklődést. Az előadás tárgya sokkal értékeesebb, semhogy azt rövid pár soros méltatással el lehetne intézni; beszéljen a helyett maga a

«onnan» jönnek, vagy «oda» mennek. Hanem úgy látszik, megunták már őket, hogy mindig a táborúzt táján történekről beszéljenek, másról van itt szó.

— Nusi az egy páratlan teremés a maga nemében. Az este valósággal tánra perdült örömben, mikor meglátogattam.

— Az alakja kifogástalan.

— Az igen. De meg is vacsoráltattam az este. Busás egy vacsora volt, csupa édesség: egy fél kiló kuglert evett meg.

(Úgy látszik, valami szép színésznőről van szó.)

— Be is rugattam! (?) Soh'sem gondoltam, hogy ez a Nusi úgy issza a pezsgőt.

— Úgy lehet, attól olyan karcsú...

— S attól is táncol úgy...

— De úgy látszik, nem volt elég neki. Dobbantott a lábával, kugler kellett volna még annak a szép dögnek.

(Rettenetes, egy hölgyről így beszélni.)

— Ne sajnáld tőle, hisz kitarított veled a fronton.

(No de ilyet!)

— Rosszul is nézett ki egy kicsit, de már kezd magához jönni.

— Voltál már vele valahol?

— Nem, de holnap készülök. Kilovagolok rajta a menyasszonyomhoz...

□□□

zeim. Tessék kibontani és elolvasni, hogy mi jót ír az én drága fiam?

A hivatalban mindenki szabadkozik a csomag felbontásától, mert ők úgy is tudják, mi van benne, mi szokott lenni a harctérről érkezett ajánlott levelekben. De az öreg asszony oly szépen könyörög, hogy végre kibontják.

Az asztalra hull a tartalma.

Régi, kopottas imádságos könyve...

— Ez a fiam — repes fel az öreg asszony.

Egy kis dohányszagú pénztárca 17 fillér tartalommal...

— Ni-ni!... minek küldte ezt nékem szegénykém... csak a múltkor küldtem neki ezt is... meg az imakönyvet is, mert kérte. De lehet, hogy másat adott neki az altiszt. Mert biztosan altiszt, úgy mondta a fiam, hogy alezredes. Másat adott szegénykémnek, szebbet, mert roppant szeretik ott az én egyetlen gyermekemet.

Az imakönyv és a bugyelláris... egy szegény katona összes vagyona. Levél is van mellette.

— Azt tessék elolvasni, jó nagyságám! Hogy mit ír, mikor jön haza?

Aki a levelet kezében tartja, könny ragyog szemében, nem tudja olvasni, de az öreg asszony nem látja a könnyet, a remegő kezét, csak a fiának, az egyetlennek drága frására kíváncsi.

Más veszi át a levelet s az sem olvassa. Nincs hozzá szíve. Végre olyanhoz kerül, aki belekezd, hiszen úgyis meg kell tudnia.

«Tisztelt Asszonyom! Sajnálattal hozzuk tudomására, hogy fia, Nagy János f. hó 4-én hősi halált halt. Igazi, vitéz katonát, jó bajtársat vettett benne századunk. A nála talált tárgyakat itt küldjük...»

Még mindig mosolygott az öreg asszony, rárogzott a mosoly remegő ajkára, teste kénosan vonaglott, szeme üvegesen tapadt a levélre. Egy percig állt így, hangtalanul, mosolyogva, értelmetlenül bámulva a semmibe. Aztán... erősen megremegett töpörödött öreg teste s fuldokló, kínos zokogással borult a földre...

Bánatosan lépdelt ki szívéből az öröm, piros ruhájában...

A hivatalban is könnyesek lettek a fehér zsebkendők...

Nusi.

Harmat rezen a tengerzöld vetésen, hajnali szellő nyomán. Itt hagylak te szép táj, végtelességbe vesző láthatár!

Zakolat a gép, ringat a kocsis mintha egyhangú zúgása mondaná: aludj még, aludj még! korán van... de nem. Inkább hallgatom, mit beszél a két tiszt, kik velem egy ülésen ülnek.

Manapság ők tudnak a legaktuálisabb és legérdekesebb dolgokról beszélni, hiszen vagy

röviden összefoglalva a következő számúknak. Ma, a joggyártás, a kimerülési harc, igen érdekes a világitása mind a amelyekkel ellenséges a tömeggyűlölet, narkotikus kezelési diplomáciája, boszmetlenül felhalmakészültséggel rálógia boszorkány hazug frázisairó fogadott előadás

Zeneestély

d. u. 6 órakor

(Rendező: Hem

1. a) SCHUBERT

b) CARL LOE

Hemerka Gy

tanár, zongor

Olga zeneisk

2. a) HÄNDEL

b) BACH: Sa

gedű-solo;

c) PAGANINI

d) LECLAIR:

hegedűn elő

művész és a

zongorán kis

karnagy, zene

3. VERDI: „Trav

Éneklő Schm

zeti Színház

kiséri Wohand

tanárnő.

4. LISZT: II. R

Grossmann I

sőbb osztály

5. MENDELSSOH

Rákos Arnol

tanár, zongor

karnagy s z

6. a) MASSENET

b) RICHARD

polka;

c) DELL'ACQ

Constancia,

énekesnője,

Hoffmann O

Kö

Az örökkéva

menetelő karav

hosszú, fekete

éjszaka fehérség

A sor élén ha

el lassú tempó

különböző élet

teltek, kik má

életnek mindaz

folytonosan egy

míg végre sem

Szétszórtan,

egymás mellett

csalódottak, m

homokóráján az

észrevétlenül a

Mögöttük s

papírosan a tinta

A nagy távolság

és bágyadt pill

Klasszikusab

mestermű sem

röviden összefoglalt egész előadás, mellyel lapunk következő száma kíván kedveskedni a közönségnek. Ma, amidőn a nemzetközi jog ökljoggá lett, a nemzetek hadseregekké váltak, a kimertülési harcok világkrízisében mindenesetre igen érdekes a rendszeres összefoglalása s megvilágítása mindazoknak a hazug jelszavaknak, amelyeket ellenségeink vezető gonosz szelleme a tömeggyűlöletnek felélesztésére, a tömegek narkotikus kezelésére s félrevezetésére felelőtlen diplomáciája boszorkányműveiben oly szemérmelenül felhalmoz. Előadó nagy érzékkel és készütséggel rántja le a leplet a tömegpszichológia boszorkánymestereinek indulatokra vadászó hazug frázisairól. Ajánljuk a nagy elismeréssel fogadott előadást olvasóink figyelmébe.

Zeneestély. A február 7-ikén, szerdán d. u. 6 órakor rendezendő zeneestély műsora: (Rendező: Hemerka Gyula.)

1. a) SCHUBERT: «Zajló folyót...»;
b) CARL LOEWE op. 123: «Az óra». Énekli Hemerka Gyula egyházi karnagy, zeneiskolai tanár, zongorán kíséri Wohanerné Hoffmann Olga zeneiskolai tanárnő.
2. a) HÄNDEL: A-dur szonáta;
b) BACH: Sarabande és váltogató; hegedű-solo;
c) PAGANINI: 24-ik Etude, hegedű-solo;
d) LECLAIR: Sarabande és Tambourin, hegedűn előadja Rákos Arnold hegedűművész és a miskolczi zeneiskola tanára, zongorán kíséri Hemerka Gyula egyházi karnagy, zeneiskolai tanár.
3. VERDI: „Traviata“ operából a nagy Ária. Énekli Schmidt Constanzia, a kassai Nemzeti Színház operaénekesnője, zongorán kíséri Wohanerné Hoffmann Olga zeneiskolai tanárnő.
4. LISZT: II. Rhapsodia. Zongorán előadja Grossmann Ilona, a helybeli zeneiskola felsőbb osztályának növendéke.
5. MENDELSSOHN: Hegedűverseny. Előadja Rákos Arnold hegedűművész s zeneiskolai tanár, zongorán kíséri Hemerka Gyula egyházi karnagy s zeneiskolai tanár.
6. a) MASSENET Gy.: Elégia;
b) RICHARD MULDER op. 45: Staccato polka;
c) DELL'ACQUA: Villanelle. Énekli Schmidt Constanzia, a kassai Nemzeti Színház operaénekesnője, zongorán kíséri Wohanerné Hoffmann Olga zeneiskolai tanárnő.

HIREK.

Költöző emberek.

Az örökkévalóság havas országútján fáradtan menetelő karaván-csapat vonult keresztül és hosszú, fekete kígyóvonalat rajzolt a csillagos éjszaka fehérségébe.

A sor élén hatalmas mállás-szekerek zörögtek el lassú tempóban; mögöttük és oldalt pedig különböző életkorú és rangú emberek menteltek, kik már mindnyájan letörlesztették az életnek mindazon fájdalom-adósságait, melyek folytonosan egy-egy darabot törtek le lelkükből, míg végre semmijük sem maradt.

Szétszórtan, tompa komorsággal haladtak egymás mellett; mindnyájan fáradtak voltak és csalódtak, mint általában mindenki, kinek homokóráján az utolsó homokszem is lecsúszik észrevétlenül a fenékre.

Mögöttük százmérföldnyire, mint a fehér papirosan a tintafolt, feketélt a Fekete-Város. A nagy távolságtól körvonalai igen elerőtlenedtek és bágyadt pillantást vetettek a távozóknak után.

Klasszikusabb szabálytalanságot talán egy mestermű sem alkotott még színekben, mint

amelyet éppen ez a távozó, búcsúzó csapat, de a szívük már rég egy taktusra vert.

Az egyik oldalon egy politikus ment, kit bosszúból megölték; a másik oldalon egy gyáros, ki sok kincset szerzett és bosszúsán halt meg, mert idő előtt szólították el... Emitt egy életűnt sietett, amott egy szerelmében csalódott; és még igen sokan, kiket egy céltalan élet után magába fogadott a jótékony, mindenkit kibékítő és megvigasztaló letűnés.

A sor közepén szerény észrevétlenségben két elvirított leány haladt. Az egyiknek a ruhája fehér volt, gondos csipkével körülszegélyezve, mintha csak menyegzőre menne, de a szíve táján egy kis vérfolt virított. A másik ellenben fekete ruhát viselt, amilyen színű a gyászruha is, és kedélyvilága azoknak, kiknek már nincsen e földön mit veszteniök. Kezében még mindig ott szorongatta a kis üveget, amelyből szublimát-oldatot ivott.

Ezenkívül sok-sok katona haladt még egymás mellett: barát és ellenség, kiknek már nem kellett többé vas és kén; manlicher és szurony; salétrom és ekrazit; gránát és pánccelos csata-szekér...

Legvégül pedig két kis gyermek ment. Szemeiket még alig hordozták körül a nap alatt és máris pihenni tértek. Életük csak egy sáv volt az égen, amilyent a hullócsillagok rajzolnak az égre éjjelenként. Ruhájuk könnyű kis nyári ruha volt, mert télire nem tellett. A vállukról kis daróctarisnya lógott le az oldalukra, melyben nem volt egyéb rég elszáradt fekete kenyérenél...

A kis fiúk, mielőtt az Új-világ kapuján benyitottak volna, még egyszer ösztönszerűleg visszaneztek. De már nem volt látható — mert szénfekete ködbe: a nyomorúság erjesztő gőzébe sülyedt bele — a Fekete-Város.

Marencsin Zoltán.

A vitéz tábori lelkész. Érdekes és ritka kitüntetés közöl a hivatalos lap vasárnapi száma. Ófelsége Zelény Menyhért eperjesi lelkésznek az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta a hadiékítménnyel. Zelény Menyhért a galíciai harctéren hónapokkal ezelőtt, amikor a csata hevében is önfeláldozóan teljesítette lelképásztori kötelességét, súlyosan megbesbült. Példaadó bátorságát és nemes önfeláldozását most méltó módon jutalmazta meg a királyi kegy, amikor az egyházmegye hősét e magas kitüntetésben részesítette.

Katonai kitüntetés. A király megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért Wagner Rezső 67. gyalogezredbeli századosnak legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

Fiatalkorúak bírása. Az igazságügy-miniszter 1917., 1918., 1919. évek tartamára az eperjesi kir. törvényszék területére a fiatalkorúak bírójául Illkovits István eperjesi kir. törvényszéki bírót kinevezte.

Kinevezés. A király dr. Jeney Zoltánt, az eperjesi törvényszék jegyzőjét a kisszebeni kir. járásbíróhoz aljárásbíróvá nevezte ki.

Miniszeri elismerés. A vall. és közokt.-ü. miniszter a IV ik hadikölcsön kibocsátása alkalmával Balint Dezső kurimai izr. el. isk. tanítóknak a hadikölcsönjegyzés körül kifejtett eredményes munkásságáért köszönetét és elismerését fejezte ki.

Házasság. Dr. Jeney Zoltán kisszebeni kir. aljárásbíró e hó 10 ikén esküszik örök hűséget Balpataky Rózsikának.

Népfelkelői szemle. Az 1899. évi születésű népfelkelők szemléje mult hó 29-ikén volt Eperjesen. 202-en álltak a mérce alá. Ezek közül 132-en beváltak. 5-öt felülvizsgálatra utasítottak. 65-en alkalmatlanok.

Meghívó.

Az „Uránia“ Városi Mozgóképszínház Részvénytársaság

1917. február 18-ikán d. e. 11 órakor Eperjesen, a Kereskedelmi Takarékpénztár tanácstermében (Fő-utca 133.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Napirend:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Felügyelőbizottság jelentése.
4. Az 1914–1915. és 1915–1916. üzletévi veszteségekre vonatkozó határozathozatal.
5. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránt.
6. Igazgatóság választása.
7. Netáni indítványok.*

Eperjes, 1917. január 31.

Igazgatóság.

* Az indítvány az igazgatóságnál a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg beterjesztendő.

Halálozás. Vágújhelyi Hrabéczy Emil kendei földbirtokos élete 78 ik évében, mult hó 29-ikén Kendén meghalt. Temetése a legnagyobb részvét mellett a róm. kath. egyház szertartásai szerint január 31-én ugyancsak Kendén ment végbe. Halála több sárosi családot sújtott gyászal. A család a gyászeset alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: «Vágújhelyi Hrabéczy Anna és nővére Ella férjezett berzeviczei és kakaslomniczi Berzeviczy Zsigmondné — úgy a maguk, valamint az alulírottak nevében is — fájó szívvel tudatják, hogy szeretett jó atyjuk, vágújhelyi Hrabéczy Emil f. hó 29-ikén, életének 78-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után az Úrban csendesesen elhunyt. A megboldogult hült tetemét f. hó 31 ikén délután 3 órakor fogjuk a róm. kath. egyház szertartása szerint a kendei sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig február 1 jén reggeli 9 órakor lesz a kendei templomban az egek Urának bemutatva. Kende, 1917. január 29-ikén. Áldás és béke lebegjen drága porai felett! Kálnói és ádámföldi Bornemisza Ferencné szül. vágújhelyi Hrabéczy Marianna, nővére. Berzeviczei és kakaslomniczi Berzeviczy Zsigmond, veje. Havas Gusztávné szül. berzeviczei és kakaslomniczi Berzeviczy Eszter és berzeviczei és kakaslomniczi Berzeviczy Mária, unokái. Dr. Havas Gusztáv, unokaveje. Havas Sándor és Havas Katalin, dédunokái»

A Sárosvármegyei Takarékpénztár R.-T. tegnap tartotta mérlegmegállapító igazgatósági ülését. Az igazgatóság az üzleti eredményként mutatkozó 84,426 kor. 12 fill. összegnek felosztására vonatkozólag azt javasolja a VIII. évi rendes közgyűlésnek, hogy abból 6%-os osztalékra fordítsassék részvényenként 24 kor., lefrassék a váltókból 4189 kor. 30 fill., a különböző tartalékalapok dotálására adassék 27,329 kor. 97 fill., a hadiárva és rokkantak javára már a mult évben létesített alapítványok további gyarapítására s egyéb jótékony célokra fordítsassék 2000 kor., új számlára pedig vitessék át 2906 kor. 85 fill. Az igazgatóság a társaság alapítókéjének 500 drb új részvény kibocsátásával 800,000 kor.-ról 1,000,000 koronára való felemelését is indítványozza a közgyűlésnek. A nyílt és látens tartalékok figyelembevételével az intézet részvényeinek belértéke 478 koronának felel meg. Kárpótlásul a háborús esztendőben kiosztásra került kisebb osztalékért, az új részvényeket jóval a belértéken alul fogják a régi részvényeseknek felajánlani. Ezen tranzakció által az intézet saját tőkéi 1,160,000 kor. összegre emelkednek. A közgyűlést f. hó 22-ikén tartják meg.

Eljegyzés. Dr. Csáthy János kir. törvény-széki joggyakornok e napokban jegyezte el *Körtvélyessy Erzsikét.*

Rokkantjaink ruházása. Sárosvármegye központi segélyző-bizottságához mind gyakrabban fordulnak a vármegyénk rokkantjainak gyámjaiul felkért egyének azon kéréssel, hogy nevezünk meg oly beszerzési forrásokat, ahol az illető rokkantak maguk, de főképen családtagjaik (gyermekkeik) részére jutányosan (nagyobb engedménnyel, esetleg díjmentesen) szerezhetnének be ruházati cikkeket. Mindaddig ily forrásról vagy ilyenmű adakozási szándékáról bizottságunknak tudomása nem lévén, azon kéréssel fordulunk vármegyénk nemesen érző közönségéhez, főleg kereskedőkhöz, hogy amennyiben ezen szép s igazán eléggé nem méltányolható célból hajlandók volnának egyes ruházati cikkeket (felsőruha, cipő, csizma) rokkantjaink rendelkezésére díjmentesen avagy mérsékelt díjazással átengedni, úgy ezen szándékukról bizottságunkat (Eperjes, vármegyeháza) értesíteni, avagy esetleg azon cikkeket beküldeni szíveskedjenek, annak felsorolásával, hogy mely cikkeket azok s esetleg mily árúak. Ebben az esetben módunkban fog állani, hogy az arra tényleg rászorultakat a nemes adakozó szándékáról értesítsük. Amidőn szükségtelennek tartjuk különösebben hangsúlyozni, hogy azokról s azoknak családtagjairól van szó, akik az értünk való küzdelemben lettek munkaképtelenek, hisszük, hogy közönségünk s különösen kereskedőink módját fogják találni annak, hogy a nélkülözéstől megóvják azokat, akik a hazájuknak áldozva veszítették el annak lehetőségét, hogy maguk tarthassák fenn önmagukat s családtagjaikat. Eperjes, a közp. segélyző-bizottság 1917. január 25-ikén tartott üléséből. Dr. Desseuffy István, vm. tb. főjegyző.

Köszönetnyilvánítás. A Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmánya 200 koronát, Klein Simonné úrnő, Grossmann Samuné úrnő és dr. Mosánszky Titusz úr 20—20 kor.-t adományoztak az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának. A kegyes adományokat ezúton hálással köszöni az elnökség.

Vegyesbizottság a felmentések felülvizsgálására. A kormány elhatározta, hogy vegyesbizottság útján felülvizsgálta azt, vajjon teljesen szükségesek-e azok a fölmentések, melyeket egyesek élveznek. Erről a kereskedelmi miniszter már értesítette is az ipari és kereskedelmi, valamint más foglalkozási ágak érdeképviseleit. A leirat utal arra, hogy a háború beláthatatlan tartama és egyre fokozódó hevesége szükségessé tesz, hogy minden arcvonalbeli szolgálatra alkalmas egyén — ha a maga fölmentésére jogcímet adó polgári alkalmazásában nem föltétlenül nélkülözhetetlen vagy pótolható — csapatszolgálatra bevonuljon. Ez a szempont indította a hadügyi kormányt arra, hogy a katonai és népfőlközi szolgálat alól való fölmentéseket, mindenekelőtt a hadiszállásokkal megbízott üzemekben, beható revízióknak vesse alá.

Árdragítók. Szinte hihetetlen. Hétről-hétre csak megvan névsoruk. A rendőrkapitány *Holominy* András eperjesi cipészt, aki egy pár cipőt 30 koronáért talpalt meg, 100 korona pénzbírsággal sújtotta. *Klein* Ferenc fűszerkereskedőt, aki 85 gramm rossz minőségű benzint — melynek kilogrammjáért 3 kor. 20 fillért fizetett — 1 koronáért adott el, 400 koronával büntette meg. *Altmann* Zoltánnét, eperjesi lakost, mert talpbőrt túlmagas áron adott el, 300 koronával bírságotla meg.

Élelmiszer-csempészs. A rendőrség két 15-ik gyalogezredhez tartozó. Árok-utca 22. szám alatt lakó lengyel katonánál 4 csomag kölest, 4 csomag aszaltszilvát és 40 csomag lisztet foglalt le, mert az illetők az árút Galiciába akarták csempészni.

SÁROS FÖLDJE 1914-1915.

címen már kikerült a sajtóból lapunk felelős szerkesztőjének, *Dvortsák Győző*-nek tollából a sárosi orosz betörés története a vármegye etnografiai s topografiai ismertetésével — könyvalakban, egy térkép-melléklettel, amely az oroszok által megszállott községeket külön tünteti fel.

Ára 1 kor. 80 fill.,
vidékre küldve
kor 90 fill.,
melybe a portó is
bele van számítva.

Kapható: Kósch Árpád papir- s írószerkereskedésében és a Stehr-féle könyvkereskedésben.

A magyar föld ereje. A Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt-egylete központjának felszólítására a sárosvármegyei választmány a központ által e célra küldött «A magyar föld ereje» című film színrehozatalával január 25-ikén az «Olympia»-mozgóképszínházban három előadást rendezett. D. u. 3 órakor, teljesen díjtalanul, a kórházakban ápolt lábadozósebesültek és betegek vettek részt, gyönyörködve a képek szépségében és lelkesedve az előadás főlemelő hazafias tendenciájában. Este 6 és 8 1/2 órakor, rendes helyárák mellett, a város közönsége gyönyörködött az igazán szép előadásban. Az anyagi eredmény 600 kor. volt, melyből 450 kor. a központnak lett küldve, 150 kor. pedig a megyei Vöröskereszt javára fordítatott. Az elszámolás a következő:

Bevételek:	
A 6 órai előadás bevétele	284 kor. 50 fill.
A 1/2 9 órai »	292 » 90 »
Az «Olympia» által ajándékozott levelezőlapok	30 » — »
Felülfizetések	42 » 60 »
Főispán felülfizetése	44 » 30 »
Összesen	694 kor. 30 fill.
Kiadások:	
Rendőrségi díj	10—
Zenedíj	20—
Tűzoltódíj	— 50
6 jegyszédő a 2 kor.	12—
Pénztárnoknő	8—
Gépész	10—
Film express-díj	7 20
Kósch-nyomda számlája	26 60
	94 kor. 30 fill.
Tiszta jövedelem	600 kor. — fill.

Felülfizettek:	
Dr. Balpataky Imre	20 kor. — fill.
Gobonya Géza	3 » 80 »
N. N.	1 » 80 »
Feketéné Izabella	— » 80 »
N. N.	— » 20 »
N. N.	— » 40 »
Zaicz Tivadarné	4 » — »
Sztehlo József	2 » — »
Oberländer	1 » — »
Farkas	— » 60 »
Bánó Aladárné és Dezsóné	8 » — »
Főispán felülfizetése	44 » 30 »
Összesen	86 kor. 90 fill.

Ez alkalommal a nemes ügy érdekében kifejtett áldozatkészségükért hálás köszönetet mondok *Balpataky* Eszter úrleánynak a prolog hatásos, tehetségre és mély érzésre valló szavalásáért, *Berger* Henrik úrnak a színház, fűtés teljesen ingyenes átengedéseért és az egész előadás rendezéséért, a városi vill. művek r.-társ. igazgatóságának a villanyvil. díjak teljes elengedéseért. *Bujanovics Gyula* főispán.

Bejelentés-elmulasztás. A rendőrkapitány *Weisz* Mór eperjesi lakost, cipész mestert, aki egy nála 4 napon át megszállott galíciai lakost be nem jelentett, 30 koronára büntette meg.

Lopás. *Iván* Mátyásné eperjesi lakos, utca-seprő neje *Bloch* Salamon 230 koronáját egy fűszerüzletben ellopta. A rendőrség letartóztatta.

Tanítónőképzőbe átlépő tanulók különbözeti vizsgái. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a múlt évben életbeléptette a felsőleányiskolai reformot, minek következtében szükségessé vált, hogy a felsőleányiskola VI. osztályának elvégzése után a tanítónőképző-intézet III-ik osztályába és a felsőleányiskola VII. osztályát elvégzett tanulóknak a tanítónőképző-intézet IV. osztályába való átlépése előtt teendő tantervkülönbözeti vizsgálatnak anyaga újból szabályoztassék. A tantervkülönbözeti vizsgálat tananyagát most állapította meg, illetőleg adta ki a miniszter azon hozzáadott rendelkezéssel, hogy a fentebbiek szerint tantervkülönbözeti vizsgálatot tevő növendékek tanulmányaikat a III-ik, illetve a IV-ik évfolyamon csakis mint rendes tanulók folytathatják. A rendelet értelmében a tanítónőképző-intézet harmadik évfolyamába felvehető, de csak rendes növendékül, aki kisdudóvónői oklevelet szerzett, aki felsőleányiskola vagy leánygimnázium hat osztályát sikerrel elvégezte; a tanítónőképző intézet negyedik évfolyamába pedig felvehető, szintén csak rendes növendékül, aki a felső leányiskola záróbizonyítványát megszerezte, vagy a leánygimnázium hetedik osztályát elvégezte. Az ilyen iskolafajból átlépő tanulók a tanítónőképző-intézet első és második, illetőleg harmadik évfolyamának különbözeti tárgyaiból; a második, illetőleg a második és a harmadik évfolyam osztály- és osztályképesítő-vizsgálataival egyidejűleg különbözeti, illetőleg osztályképesítő-vizsgálatot tartoznak tenni, mielőtt a harmadik, illetőleg a negyedik évfolyamra felvételnének. A tantervkülönbözeti vizsgálat tananyagáról a tanítónőképző intézetnél kimerítő tájékoztás szerezhető.

Nyugtázás. Az «Olympia»-mozgószínházban jan. 25. én a Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt-egyletének sárosvármegyei választmánya javára rendezett előadás jövedelméből 150 kor., *Piller* Kálmán úrtól *Piller*peklenből pedig 20 kor. adomány folyt be, amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

A «Vasárnapi Ujság» január 28-iki számában nagyszámú érdekes és új harctéri illusztrációt közöl, kivált romániai harctérükről. Ezek közt van *Juszkó* Béla jellemző szép képe. A többi képek a magyar művészet csoportkiállítását, *Braila* városát, *Sarrail* tábornokot és a szerb trónörökösst stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: *Pekár* Gyula regénye, *Szekula* Jenő novellája, *Szóllósi* Zsigmond tárcája, *Schöpfung* Aladár cikke *Békássy* Ferencről, a fiatalon el-esett költőről, *Braun* Lilly regénye. Egyéb közlemények: Cikk és kép *Briand* francia miniszterelnökről s a rendes heti rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félfévre 2 kor. 40 fill.

Hű cseléd. A hű cseléd mintaképe *Orosz* Erzsébet, aki 26-ik évét szolgálja dr. *Mosánszky* Titusz tb. városi főorvosnál. Ritka eset, amely megérdemli, hogy néhány sorban megemlékezzünk a nyilvánosság előtt.

Nemzetközi halottszállítási iroda Budapest, VI., *Andrássy* út 11. Exhumál gyorsan és olcsón. Minden felvilágosítást készséggel ad.

Nyugtázás. A Sárosvármegyei Gazdák Szövetkezetének tisztviselői kara néhai *Hrabéczy* Emil úr koszorújának megváltása címén a sárosvármegyei hadiárvaik javára adományoztak, és pedig: *Golonya* Géza 10 kor., *Gallotsik* László 5 kor., *Birkner* János 2 kor., *Mészáros* János 2 kor., *Kónya* Miklós 3 kor., *Zitkovszky* Eleonóra 2 kor., *Korény* Paula 2 kor., *Poczik* Andor 2 kor., összesen 28 kor.

Adományok fiókegylet javára adományok folytak koronás adományok Eperjesi Villamvilárona: *Péchy* Elek kért őszinte köszönetet. A karácsonyi adománításul közöljük, kereskedő a seb 1700 drb cigaretták kis papirzacskót a **A sárosvármegye gyámjára az eperjesi vármegye gyámjára a következő adományok:** A már nyugtázott Az Eperjesi Villamviláratvíteli részvény Magát megnevezte gyesszívű pártfőnariés János váhadiárvaik javára *Fábián* János szeradomány *Sitányi* Győző ka Szeman István mánya **A BARTFAI KATH** sító szerkesztő *Fekete* Béla leme *Schwarz* Izsó

A fennebb felsorolt tázom. Együttal a és gyűjtőknek ál fáradozásukért — köszönetet mond **Dr. Máriássy Béla**

Hadikölcson Péter gomboszeren V-ik hadikölcson szentgyörgy, Rátv házról-házra járva lesztéses hadiköl az Aradi Kereskezeze fogad el ezen módját is be zési mód 14,700 kintve a lakosság azt, hogy pénztésére fordítja, az lemreméltó. Soka jegyzésbe az el ajánlottak fel. Péter az V-ik jegyzés mellett adatok szépen ig kenység sikerét.

Csontgyűjt közönséget, hog el a Csontközponer, *Szebeni* út). telességet teljes ségnek nagy szű

Adomány. Erőátviteli r.-t. 5 jesi Ev. Gyámin javára, amelyért az elnökség.

HALOT

BUDAPES

Exhumál

Minden felv

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő nemesszívű adományok folytak be: 262 kor.: Háziasszonyok koronás adománya január hóra; 50 kor.: Eperjesi Kölcsonös Segélyző Szövetkezet; 50 kor.: Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t.; 20 korona: Péchy Elekné Sztankahermány; amelyekért őszinte köszönetet mond *az elnökség.* — A karácsonyi adományok nyugtázásának helyesbítésül közöljük, hogy Széman Miklós eperjesi kereskedő a sebesült katonák karácsonyára 1700 drb cigarettát, 50 drb faszipkát és 50 drb kis papírzacskót adományozott.

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. jan. 31-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 23,060-12
Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli részvénytársaság adománya	100-
Magát megnevezetni megtiltott kegyesszívű pártfogó adománya Mlinarics János volt czigelkai tanító hadiárva javára	300-
Fábián János szentmihályfalvai lakos adománya	1-
Sitányi Győző kapii körjegyző útján Széman Istvánné kapii lakos adománya	12-
A BARTFAI KATH. EGYHÁZI TUDÓSÍTÓ szerkesztőjének gyűjtése ..	5-
Fekete Béla lemesí szolgabíró útján Schwarcz Izsó somosi lakos adom.	30-
Összesen:	K. 23,508-12

A fennebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiárva névében — hálás köszönetet mondok. Eperjes, 1917. január 31. Dr. *Máriássy Béla*, vármegyei árvaszéki elnök.

Hadikölcson körüli tevékenység. *Uram* Péter gombosszentgyörgyi áll. el. isk. tanító az V-ik hadikölcson-jegyzés érdekében Gombosszentgyörgy, Rátvaj és Bodonlaka községekben házról-házra járva buzdította a lakosságot a törlesztéses hadikölcson-jegyzésre. Ily jegyzéseket az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete fogad el, mely a hadikölcson-jegyzés ezen módját is bevezette ügykörébe. Ezen jegyzési mód 14,700 koronát eredményezett; s tekintve a lakosságnak kevésbé módos voltát és azt, hogy pénzt régebbi adósságainak törlesztésére fordítja, az eredmény mindenesetre figyelemreméltó. Sokan a törlesztéses hadikölcson-jegyzésbe az előbbi hadikölcson-iek kamatait ajánlották fel. Ha hozzávesszük, hogy *Uram* Péter az V-ik hadikölcsonre készpénzzel való jegyzés mellett 8000 koronát is gyűjtött, az adatok szépen igazolják az agilis hazafias tevékenység sikerét.

Csontgyűjtés. A rendőrkapitány felkéri a közönséget, hogy a csontokat gyűjtse és adja el a Csontközpont eperjesi megbízottjának (Gärtner, Szebeni út). A csontgyűjtéssel hazafias kötelességet teljesít mindenki, mert a hadvezető-ségnek nagy szüksége van a csontokra.

Adomány. Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. 50 kor.-t adományozott az Eperjesi Ev. Gyámint. Nőegylet Diakonissza-alapja javára, amelyért őszinte hálás köszönetet mond *az elnökség.*

Nemzetközi

HALOTTSZÁLLÍTÁSI

IRODA

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 11.
Telefon 167-30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

Kereskedelmi Takarékpénztár

..... Részvénytársaság

Eperjes, Főutca 133. (Pulszky-házban).

Váltók leszámítolása 6%-kal.

Takaréketeket 4%-kal kamatoztatunk.

Financirozások és hitelek nyújtása.

Igazgatói megbízás. A vall.- és közokt.-ü. miniszter özv. *Kubanyiné Nyulási Ilona* héthársi áll. el. iskolai tanítónőt az állami el. iskola és a kapcsolatos állami óvoda igazgatásával az 1913 évi XV. t.-c. alapján járó évi 300 kor. igazgatói pótlék élvezete mellett megbízta és az erről szóló okmányt szabályszerű hivatali úton neki megküldötte. Vármegyénkben ez az első eset, hogy áll iskola igazgatásával tanítónő bíztatik meg. Meg kell azonban említenünk, hogy nevezett igazgatónő már eddig is ideiglenes minőségben intézte az iskola és óvoda ügyeit, aki elismeréseméltó iskolai és társadalmi tevékenységével felette méltóvá és alkalmassá tette magát az említett tanintézetek vezetésére. Gratulálunk.

Iskolai ünnepély jótékony célú gyűjtéssel. Az eperjesi orth. izr. el. iskola koronázási emléknapját január 9-ikén tartotta meg változatos műsor keretében, mely alkalommal az ismertető beszédet *Habermann József*, az iskola igazgatója tartotta. Az ünnepély utolsó pontját képezte a rendezett gyűjtés a sárosvármegyei hadiárva javára. A gyűjtés 23 kor. 40 fill.-t eredményezett, mely összeget a fentebbi célra koronázási ajándékképpen küldte az iskola igazgatója a kir. tanfelügyelőséghez, mely hivatal az összeget rendeltetési helyére juttatta.

Szabadság. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Mühléné Berzeviczy Anna* berzeviczei áll. óvónő részére háromhavi szabadságot engedélyezett, mely idő alatt őt Gurkó Mária okl. óvónő helyettesíti.

Karácsonyi pásztorjáték. *Kaffan Andor* boroszlói áll. el. isk. tanító a lakosság alkalmi szórakoztatására január 6-ikán és 7-ikén tanítványaival pásztorjátékot rendezett. A befolyt jövedelmet, 40 kor.-t a várm. kir. tanfelügyelőséghez azon kérelemmel küldötte, hogy az összeg a tanítók hadi árva javára fordíttassék. A pénzt a kir. tanfelügyelőség a fentebbi értelemben megfelelő kezelés végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Iskolai színjáték. *Glevicsky Gusztáv* somosi r. kath. el. isk. tanító karácsony ünnepén tanulóival színjátékot adott elő a háborúban elesett tanítók özvegyei és árvái alapja javára, valamint a helybeli szegény, de jó tanulók némi segítésére. Az előadás erkölcsileg és anyagilag is elég jól sikerült. A tiszta jövedelemből 20 kor.-t küldött a nevezett tanító a kir. tanfelügyelőséghez a hadban elesett tanítók özv. és árvái javára, mely összeget nevezett hivatal megfelelő további kezelés végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Iskolai javítások elhalasztása. Vármegyénk kir. tanfelügyelője megengedte, hogy a radácsi áll. el. iskolai épület sürgős javítási költségeire a vall.- és közokt.-ü. miniszter által utalványozott 600 kor.-ból még felmaradt összeg a tavasz folyamán használtassék fel és a kiutalt összeg elszámolását az iskola gondnoksága f. évi június haváig eszközölhesse.

Gyermeknaptár beszerzése. *Kovács Jolán* fricsi r. kath. el. isk. tanítónő a folyó évi Gyermeknaptárból az Országos Állatvédő Egyesületől 50 példányt rendelt meg tanítványai részére.

Tanonciskolai fenntartási költség. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a bártfai áll. iparostanonciskola részére az 1916/17-ik tanévre 225 kor. fenntartási költséget engedélyezett.

Nyugtázás. Az Eperjesi Ev. Gyámint. Nőegylet *Korbély Géza* koszorúmegváltás-alapjára a következő adományok folytak be: 20 kor.: *Kirchmayer Gerő* és neje; 10 kor.: *Vöröss Sándorné*; 2 kor.: *Fleischer Gusztávné*, *Gécs Zoltán*; amelyeket hálással köszön *az elnökség.*

Tanítók özvegyei és árvái javára. A giráltyi áll. elemi iskola tantestülete a háborúban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái javára gyűjtést rendezett, mely gyűjtés 43 kor.-t eredményezett. Az összeget az iskola tantestülete a vm. kir. tanfelügyelőséghez küldötte be, mely hivatal a pénzt megfelelő kezelés végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Ideiglenes nyugdíjaztatás. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Stofko Tamás* ternyei róm. kath. elemi iskolai tanítót, hadiszolgálatban szerzett ideiglenes munkaképtelenségére való tekintettel, február 1-jétől kezdve ideiglenesen nyugdíjazta és részére 640 kor. nyugdíj állapítván meg, a 72 kor. rokkantsági díjának levonása után évi 568 kor. nyugdíj tételt folyóvá kezeihez.

Tanítóváltás. *Maurits Gizella* orsói ág. h. ev. elemi iskolai tanítónő állásáról lemondott és hasonló minőségben az alsólechniczki (Szepes vm.) el. iskolához távozott.

Az alkohol áldozata. A cselalfvai gazdasági szeszgyárban január 16-ikán *Gdavin János* 45-éves pásztor egyik társával a tavalytól üresen álló szeszfordókat öblítette az udvaron. A tréfás kedvében volt *Gdavin* valahogy ötlete támadt, hogy ebből a szennyes szeszleblől koccinsanak egyet. Úgy gondolta, hogy a Mócsi is úgy csinálja a pálinkát: a szesz jóerősen vízzel hígítja fel; hátha ez is jó itókának bizonyul. Az ital mindkettőnek ízlett és gyorsan hatott. A jóbarát haza sem ment, a hordó mellett aludt reggelig. *Gdavin* még elvánszorgott házáig, de rosszul lett és 28 óra alatt kiszenvedett. A szerencsétlenül járt pásztor özvegye s több gyermeke siratja.

Járványos betegség. A héthársi járásorvos a daróczi róm. kath. elemi iskolát kanyaróbetegség miatt bizonytalan időre bezáratta; mely okból az iskolánál a tanítás január 2-ikától szünetel.

Vásárok. 1917. évben Eperjesen a vásárokat a következő napokon tartják meg: Országos állatvásárok: január 26., április 27., június 1., aug. 3., szept. 7., nov. 23-ikán. Kirakóvásárok: január 29., április 30., június 4., aug. 6., szept. 10., nov. 26-ikán. Nagyböjti országos állatvásárok: február 26., március 5., 12., 19., 26. és április 2-ikán. Havi orsz. állatvásárok: január 2., február 5., március 5., április 2., május 7., június 4., július 2., aug. 6., szept. 3., október 1., nov. 5., dec 3-ikán. Országos gyapjúvásárok: május 7. és 21-ikén és szept. 3. és 17-ikén. Heti vásárokat hétfőn és pénteken tartanak. Minden hétfőn és pénteken a hetivásár alkalmával rendes sertés- és borjúvásárt tartanak az állatvásártéren.

Nyomdásztanulónak

!!

felveszünk 14 évet betöltött s legalább hat osztályt végzett ifjút.

!!

Kösch Árpád könyvnyomdája
Eperjes, Főutca 59. sz.

3090/3-1916. sz. A kisszebeni kir. járásbíróstól.

Idéző hirdetmény.

A kisszebeni kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy dr. Ungár Miklós felperesnek ism. tart. Dzurilla Károly és tsai alperesek ellen 393 kor 79 fill. s jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1917 évi március hó 30. napján délelőtt 9 órákor hivatalos helyiségében (I em., 9 ajtó) jelenjenek meg; egyszersmind pedig Dzurilla Károly és András alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul Szmracsányi József ügyvédet (lakik Kisszebenben) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen, vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Kisszeben, 1917. évi január hó 16

Ruttkay Aladár s. k.,

kir. ítélőtáblai bíró.

A kiadmány hitelűl: Matsata, kezelő.

Mérlegkészítést és nyereségkiszámítást,

valamint új könyvek felfektetését, könyvelések revízióját, könyvek szabályszerű lezárását és még oly komplikált könyvelést is elvállal egy nagy gyakorlattal bíró

PERFEKT KÖNYVELŐ.

Megbízások dupla borítékban, „perfekt könyvelő” jelige alatt az EPERJESI LAPOK kiadóhivatalába, a Kósch Árpád-féle üzletbe intézendők.

Keresek május vagy augusztusra egy 3-4 szobából álló, tiszta, lehetőleg utcai modern lakást

fürdőszobával, villamvilágítással stb. Mielőbbi ajánlatok, dupla borítékban, „Modern lakás” jelige alatt az EPERJESI LAPOK kiadóhivatalába kéretnek.

„Jótállás a biztos eredményért.”

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny főkapitány és fajbaromfityesztőnek nagy-szerű találmánya a

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. 1 doboz ára 3 K, mely ele körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN-gyár egyedüli elárústója, a Torontáli Agrárbank Részv.-társaság Nagybecskereken.

Buldog: fehér, tiszta faj,

kevés helyiség miatt azonnal eladó :: Fő-utca 130., I. em.

500 koronát fizetek Önnek, ha

„RIA-BALZSAM”

nevű készítményem az Ön tyúkszemeit, szemölcsseit és bőrkeményedéseit három nap alatt fájdalom nélkül ki nem irtja. Egy tégely ára — jótállási nyilatkozattal együtt — 175 K, 3 tégely 4 — K, 6 tégely 650 K. — Sok száz köszönő- és elismerő nyilatkozat!

KEMÉNY, Kassa I. • Postafiók 12/202.

*Cipőtalpajaj de drága
Hamar PALMA pedót rajja*

Hirdessünk

az Eperjesi Lapokban!

Kisszebeni Hitelbank Részvénytársaság.

Meghívó. A Kisszebeni Hitelbank Részvénytársaság 1917. évi február hó 18-ikán, vasárnap délután 3 órákor Kisszebenben az intézet saját helyiségében

V. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Kisszeben, 1917. január 28.

az igazgatóság.

Tárgysorozat: 1. Közgyűlési elnök választása. — 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről és a mérleg előterjesztése. — 3. A zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal. — 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása. — 5. Az alapszabályok értelmében kilépő három igazgatósági tag választása. — 6. Az alapszabályok 27. §-ának módosítása. — 7. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes kijelölése. — 8. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból: Azon részvényesek, kik szavazati joggal élni akarnak, kötelesek részvényeiket le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 8 (nyolc) nappal a társaság pénztáránál letenni.

Cselekvő vagyon	Mérleg-számla.	Szenvedő vagyon	Veszteség	Eredmény-számla.	Nyereség
Pénztár	24282 92	Részvénytőke	200000 —	Váltókamatok	26153 54
Részvényesek	1152 76	Tartalékalapok:*		Jelz.-s kötv.-kamatok..	9493 17
Váltók	293798 55	I. rend. t.-alap 9001-09		Folyószámlai	1756 79
Folyószámlai adósok..	58504 72	II. különl. " 925 80		Értékpapir- "	2300 —
Jelz.- és kötv.-köls. ..	143095 95	III. veszt. " 6937-09	16863 98	Késedelmi "	657 66
Értékpapírok	96504 —	Takarékbetétek	361154 33	Jutalékok	2711 25
M. kir. postatakarék- pénztár s más aktívák	154 68	Törzsbetétek	651 —		
Óvásdíjak	25 60	Folyósz. hitelezők .. .	35091 42		
Idegen pénznemek és szelvények	45 46	Átutalások	668 47		
Berendezés .. 1397-29		Fel nem veit osztalék	2481 50		
30% leírás .. 419-16		Átmeneti tételek:			
Átmeneti tételek:	978 13	Előre fizetett váltó- kamatok	1876 84		
Hátralékos váltókamat 18097-99		Nyereség-egyenleg .. .	18353 22		
Hátr. érték- papirkamat 500- —	18597 99				
	637140 76			43072 41	43072 41

* A tartalékalapok az idej dotációval K. 22148-69

Kisszeben, 1916. december 31-ikén.

FÖLDI LEO s. k.,
könyvvezető.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kisszeben, 1917. január 28-ikán.

KURCZ MÁRK s. k. GYÖRGY SAMU s. k. DR. UNGÁR MIKLÓS s. k. GALLÉ EMIL, hadbavonult. TOMEK GYÖRGY s. k.

DR. KLEIN SAMU s. k. PATOCSKA JÓZSEF, hadbavonult. ZIPSZER SAMU s. k.

Felülvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kisszeben, 1917. január 28-ikán.

SERÉNYI ISTVÁN s. k. HOLCZINGER IMRE s. k. ADÁM ÖDÖN s. k.

Meghívó.

AZ EPERJESI BANKEGYLET

(az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye)

részvényesei ezennel tisztelettel meghívotnak az 1917. évi február 21-ikén (szerdán) délután 3 órakor Eperjes szab. kir. városában, a városháza tanácskozási termében tartandó

RENDES KÖZGYŰLÉSRE.

A tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása 3 évre.
2. Az igazgatóság jelentése az 1916-ik üzletéről és indítványa az évi nyereség megállapítása és hova fordítása iránt.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal e tárgyban és a felmentés megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
5. Négy, sorrend szerint kilépő igazgatósági tag választása 3 évre.
6. Öt felügyelő-bizottsági tag és két póttag választása 3 évre.
7. Az igazgatóság indítványa a részvénytöke felemelése tárgyában és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok 9-ik és 22-ik §-ainak módosítása iránt.

Eperjes, 1917. január 22-ikén.

Szinyei Merse István,
közgy. elnök.

Vagyon

Pénztárkészlet	128,437 61
Váltótárca, 1205 drb.	3,077,931 81
Értékpapírok (részletezés szerint)	1,208,242 52
Szelvények és ércpénzek	4,652 23
Jelzálog-kölcsönök	1,544,056 48
Kötvény-kölcsönök	91,248 80
Folyószámlai adósk: fedezettek	3,049,235 —
hadikölcsön-számlák	2,051,100 —
fedezetlenek és adókezességek	178,062 62
Értékpapír-előlegek	78,093 —
Kézizálog-kölcsönök	16,673 75
Intézeti ház	70,000 —
Ingatlan	1,000 —
Felszerelés	100 —
Nyugdíjalap értékpapírjai (részletezés szerint)	200,498 —
Különféle aktívák*	164,544 60

Mérleg-számla.

Részvénytöke	750,000 —
Tartalékok:*	
általános tartalékalap	400,000 —
különleges tartalékalap	300,000 —
építési tartalékalap	50,000 —
háborús veszteségi tartalékalap	40,000 —
Nyugdíjalap**	202,066 94
Kösch Árpád-féle alapítvány	1,248 —
Betétek:	
takarékbetéti könyvekben	6.065,173 04
folyószámlákon	1.944,824 82
Hitelezők	154,637 33
Magyar Általános Hitelbank (hadikölcsön-számla) ..	1,721,460 —
Fel nem vett osztalék	1,312 —
Különféle passzívák***	48,003 97
Nyereség	185,150 32

K. 11,863,876 42

K. 11,863,876 42

* E tétel alatt bentfoglaltatnak a hátralékos kamatok is.
Eperjes, 1916. december 31-ikén.

Az igazgatóság:

HORVÁTH ELEMÉR elnök s. k.
FÖLDES ZOLTÁN igazgató s. k. DR. ROSENBERG TEOFIL s. k.
DR. KAKÚSZ BÉLA s. k. SITÁNYI LAJOS s. k.
KÖSZEGHY JÓZSEF s. k. SZÁNTÓ ZSIGMOND s. k.
TYRNAUER SAMU s. k.

** Az ezévi dotációval 220,000 K.
*** Az ezévi dotációval 212,203-18 K.
E tétel alatt bentfoglaltatnak az előre fizetett kamatok.

A fenti mérleg-számla alulírottak által az intézet számadásai és könyvei alapján megvizsgáltott és a közbenjárásunk mellett fölvevett leltárral összehasonlíttatván, mindenben helyesnek találtott.
Eperjes, 1917. január 22-ikén.

A felügyelő-bizottság:

BENKŐ JAKAB s. k. GÖRGEY ERNŐ s. k.
BESZKID ANTAL s. k. SZÁNTÓ ÁRMIN s. k.

Veszteségek

Kamatok: takarékbetétek után	247,978 63
folyószámlai betétek után	46,651 61
10% tőkekamatadó	29,463 02
Fizetések: az igazgatóságnak és felügy.-	
bizottságnak	6,576 —
tisztviselők, ügyész és szolgák fizetése,	
lakkbéré és drágasági pótléka	38,804 92
Költségek: irodai szükségletek, világítás, fűtés, nyom-	
tatványok, könyvek, postabér, bélyeg, tisztviselők	
jutalmazása stb.	23,314 05
Adók: állami adó, orsz. betegáp. pótdadó, iparkam.	
illeték, illetékegyenérték és községi pótdók	39,422 67
Leírás a váltókból	1,657 50
Nyereség: áthozat az 1915. évről	13,942 21
1916. évi nyereség	171,208 11

K. 619,018 72

Üzleteredmény-számla.

Kamatok: váltókamat	190,466 89
jelzálogkölcsön-kamat	92,634 86
folyószámlai kamat	184,222 71
értékpapír és egyéb kamatok	96,497 92
Jutalékok	31,854 66
Nyereségek: értékpapírokon, ércpénzekon, szelvénye-	
ken, külföldi váltókon és rendelkezéseken	6,694 35
Házbér- és ingatlanjövdelem	2,705 12
Nyereség-áthozat 1915-ről	13,942 21

K. 619,018 72

Eperjes 1916. december 31-ikén.

Az igazgatóság:

HORVÁTH ELEMÉR elnök s. k.
FÖLDES ZOLTÁN igazgató s. k. DR. ROSENBERG TEOFIL s. k.
DR. KAKÚSZ BÉLA s. k. SITÁNYI LAJOS s. k.
KÖSZEGHY JÓZSEF s. k. SZÁNTÓ ZSIGMOND s. k.
TYRNAUER SAMU s. k.

A felügyelő-bizottság:

BENKŐ JAKAB s. k. GÖRGEY ERNŐ s. k.
BESZKID ANTAL s. k. SZÁNTÓ ÁRMIN s. k.

EL

Előfizetési
Égész évre
Félévre
Negyedévre
Hirdetési díj: Egy
pétisor egyszeri
15 f. Részletdíj

Má

rekviráltak

Százötve

kellett besz

dulta, szege

Emyit k

És Sáros

százkilenev

lított be az

Nem min

nem mintha

táraiban p

hanem esu

úri- s paras

a nehéz id

hazával, a

Az ered

országban.

S ezt az

és a sárosi

zása s pár

kája szülte

Mint má

is elől járt

teljesítésbe

a hareterek

Járás vagy

város

Bártfai...

Eperjesi ...

Felsővízköz

Girálti ...

Héthársi ...

Kisszebeni

Lemesi ...

Eperjes váro

Bártfa

Kisszeben

Összesen

Vámmalmok

ban összegy

vámgabona

1916. dec-b

1917. január

Vámgabona

összesen

Főösszeg